

Majandus- ja taristuminister
Keskkonnaminister
Rahandusminister
Riigikogu esimees

04.06.2020

ETTEPANEK vesinikutehnoloogia kasutamiseks Eesti raudteeinvesteeringutes

Eesti Vabariik on seadnud eesmärgi saavutada [süsinikneutraalsus aastaks 2050](#) ja kavandanud selle saavutamise üheks meetmeks vähendada raudteetaristult õhku paisatavaid süsinikuheitmeid. Valitsuse tellitud "[Eesti kliimaambitsiooni tõstmise võimaluste analüüs](#)" tegi raudtee kui keskkonnasäästliku transpordiviisi arendamiseks ja raudteevedude konkurentsivõime tõstmiseks vaid ühe ettepaneku – raudtee elektrifitseerimise eeldatava maksumusega 428 miljonit eurot, millega

- soovitakse vähendada kasvuhooonegaaside heidet;
- panustatakse taastuenergia eesmärgi täitmisesse transpordisektoris.

Toetame oma valitsuste raudtee teemalist 20.05.2020 [ühispöördumist](#). Nõustume selles esitatud üleskutsega viia läbi kompleksne kliimameetmete analüüs ning tehtud ettepanekuga pidada raudteesse tehtava investeeringu juures silmas vajadust reisiringide liikumiskiiruse suurenemise võimaluste tagamiseks.

Eesti Vesinikutehnoloogiate Ühingu poolt läbiviidud uuringu tulemuste põhjal, kus analüüsiti viite erinevat alternatiivi raudtee kliimaeesmärkide saavutamiseks, jõuti tõdemusele, et

- **Vesinikutehnoloogia rakendamine raudteel on kolm korda odavam kui raudtee elektrifitseerimine.**
- **Vesinikutehnoloogia täidab seatud kliimaeesmärgi 3,3 korda odavamalt raudtee elektrifitseerimisest.**
- **Vesinikutehnoloogia täidab taastuenergiaeesmärgi 6,1 korda odavamalt raudtee elektrifitseerimisest.**

Raudtee elektrifitseerimise asemel vesinikutehnoloogia rakendamine annaks võimaluse hoida kokku kuni 350 miljonit eurot.

Eesti raudteevõrgu elektrifitseerimisse investeerimine ei ole majanduslikult mõistlik, sest selle kasutustihedus on liiga madal. Lisaks on kasvuhooonegaaside heite vähendamiseks tehtav marginaalkulu (€/t_{CO2}) liialt kõrge ühikmaksumusega. Vesinikutehnoloogia kasutuselevõtmine pakub kordades odavamalt lahendust.

Üleeuroopaliselt on jõutud seisukohale, et kaasamata rohelist vesinikku ja taastuvelektrit, ei ole võimalik kliimaeesmärke saavutada.

Elektrifitseerimisele järgnev raudtee kasutustasu tõus seab surve alla raudtee konkurentsivõime ning suureneb reisijateveo subsideerimisvajadus.

Teeme ettepanekud:

- **Peatada raudtee elektrifitseerimiseks ettevalmistamine kuni võetakse analüüsil põhinev seisukoht raudteel vesinikutehnoloogia kasutusele võtmise võimaluste osas.**
- **Osaleda Roheleppe poolt pakutavates [Euroopa Liidu finantsmeetmetes](#) uue modernse ja uue põlvkonna taristu loomises.**
- **Säästetav raha suunata eelistatult raudteel reisiliikluse kiiruse tõstmiseks.**
- **Ehitada välja vesinikutaristu, mis hõlmaks lisaks raudteele ka maanteetransporti.**

Oleme valmis andma ettepaneku tausta ja sisu kohta täiendavat teavet ning tegema ettepanekute elluviimiseks igakülgset koostööd.

Allakirjutanud:

1. Eesti Füüsika Selts
2. Eesti Noorte Teaduste Akadeemia
3. Eesti Teaduskoda
4. Eesti Vesinikutehnoloogiate Ühing
5. Keemilise ja bioloogilise füüsika instituut (KBFI)
6. Tartu Ülikooli Füüsika Instituut
7. Tartu Ülikooli Keemia Instituut

Lugupidavalt

Ain Laidoja

Eesti Vesinikutehnoloogiate Ühingu tegevjuht